

Nr 275.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till vissa ändringar i allmänna tjänste- och familjepensionsreglementena, m. m.; given Stockholms slott den 26 april 1946.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att *dels* godkänna härvid fogade förslag till kungörelser

1) om ändring i vissa delar av allmänna tjänstepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1008) samt

2) om ändring i vissa delar av allmänna familjepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1009);

dels ock bifalla de förslag i övrigt, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

F ö r s l a g

till

kungörelse om ändring i vissa delar av allmänna tjänstepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1008).

Häri genom förordnas, *dels* att 7 § 3 mom., 25 § 4 mom., 30 § och 32 § 1 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet den 30 december 1941 ävensom rubriken till sistnämnda moment skola erhålla ändrad lydelse på sätt av det följande framgår, *dels* att i reglementet skall närmast efter 30 § införas en ny paragraf, betecknad 30 a §, av nedan angivna lydelse, *dels ock* att de vid reglementet såsom bilagor A och B fogade förteckningarna skola erhålla ändrad lydelse på sätt bilagor vid denna kungörelse utvisa¹.

7 §.

3 mom. För nedan — — — landshövding 654 kronor,
för professor i arkitektur — — — särskilt tjänstepensionsavdrag.

25 §.

4 mom. Tjänstepensionsunderlagen för — — — lönegrader, nämligen för professor i arkitektur — — — reglementet, 25 år.

7 avd. Särskilda bestämmelser.

30 §.

Såsom tillägg till eller undantag från vad i 2—5 avd. stadgas skola för vissa tjänstemän gälla de särskilda bestämmelser, som här nedan under 30 a § samt 31—36 §§ meddelas.

30 a §.

A n d r a h u v u d t t i t e l n.

Fångvårdsanstalterna.

För befattningar såsom överläkare skola tillämpas de tjänstepensionsavdrag och tjänstepensionsunderlag, som enligt 7 § 2 mom. och 16 § 2 mom. gälla för nedan angivna lönegrader, nämligen:

för överläkare	{	tillhörande lönegrad A 27	A 28
	}	» » A 28	A 29.

¹ Senaste lydelse av 7 § 3 mom. och 25 § 4 mom. ävensom av de vid reglementet såsom bilagor A och B fogade förteckningarna, se 1945: 476.

32 §.

Femte huvudtiteln.

1 mom. Statens skolor tillhörande barn- och ungdomsvården.

För befattnings såsom chef, tillika läkare, vid statlig skola tillhörande barn- och ungdomsvården skola tillämpas det tjänstepensionsavdrag och det tjänstepensionsunderlag, som enligt 7 § 2 mom. och 16 § 2 mom. gälla för lönegraden A 29.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1946.

Pensionsåldersförteckning tillhörande allmänna tjänstepensionsreglementet.

För innehavare — — — angivna levnadsålder.

A. Befattningshavare i allmänhet.¹

B. Befattningshavare vid vissa verk.¹

Verk och befattningar	Levnadsålder, år	Verk och befattningar	Levnadsålder, år
1. Allmänna civillförvaltningen och försvarsväsendet.		<i>Statens alkoholistanstalt å Haknäs.</i>	
Andra huvudtiteln.		Assistent av 4:e klass	63
<i>Fångvårdsanstalterna.</i>		<i>Statens skolor tillhörande barn- och ungdomsvården.</i>	
Uppsyningsman	63	Avdelningssköterska	55
Yrkesmästare	63	Lärarinna i hushållsgöromål	60
Överkonstapel	63	Lärarinna i kvinnlig slöjd	60
<i>Statens uppfostringsanstalt å Bona.</i>		Avdelningsföreståndare	60
Förste förman	63	Assistent	60
Yrkesmästare	63	Folkskollärare	60
Uppsyningsman	63	Rektor	60
Tredje huvudtiteln.		Avdelningsföreståndare, tillika lärare	60
— — — — —	—	Avdelningsföreståndare, tillika redogörare	60
Femte huvudtiteln.		<i>Medicinalstyrelsen.</i>	
— — — — —	—	— — — — —	—
<i>Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes.</i>		Tionde huvudtiteln.	
Förste förman	63	<i>Lots- och fyrstaten.</i>	
Maskinist	63	Distriktsbefäl och personal å distrikts-expeditionerna:	
Yrkesmästare	63	Distriktsfyrmästare	63
Uppsyningsman	63	Lotspersonal:	
Trädgårdsmästare	63	Överlots	63
<i>Statens alkoholistanstalt å Venngarn.</i>		Fyrpersonal:	
Förste förman	63	Fyrmästare i lönegrad A 10 eller A 12 å fyr	63
Maskinist	63	Personal å tjänstefartyg:	
Trädgårdsmästare	63	Befälhavare	63
Uppsyningsman	63		

¹ För befattning — — — upptagen pensionsålder.

Verk och befattningar	Levnads- ålder, år	Verk och befattningar	Levnads- ålder, år
<i>Patent- och registreringsverket.</i>		Stationsmästare av klass 7	63
Föreståndare för reproduktionsverksamheten	63	-----	---
Förrådsförman	63	Telegrafverket.	
		-----	---
2. Statens affärsdrivande verk.		Förrådsmästare	63
Postverket.		Förste kansliskrivare	63
-----		Förste kassör	63
Förrådsmästare	63	-----	---
Förste expeditionsförman i lönegrad A 12	63	Statens järnvägar.	
Förste kupémästare	63	-----	---
Förste postexpeditör	63	Verkstadsförman	63
Förste transportförman	63	Förste banmästare i lönegrad A 14...	63
		Stationsmästare av klass 6.....	63
		-----	---

Tjänståldersförteckning tillhörande allmänna tjänstepensionsreglementet.

För följande — — — utgöra 25.¹

Verk och befattningar	Verk och befattningar
<p>1. Allmänna civilförvaltningen och försvarsväsendet.</p> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <p style="text-align: center;">Femte huvudtiteln.</p> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <p style="text-align: center;"><i>Statens alkoholistanstalt å Venngarn.</i></p> <p>Lantbruksinspektör</p> <p style="text-align: center;"><i>Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården.</i></p> <p>Avdelningssköterska</p> <p style="text-align: center;"><i>Provinsialläkarstaten.</i></p> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/>	<p style="text-align: center;"><i>Statens sinnessjukhus.</i></p> <p>Sjukvårdspersonal:</p> <p>Sköterska</p> <p>Översköterska</p> <p>Föreståndarinna</p> <p>Första föreståndarinna</p> <p style="text-align: center;"><i>Statens anstalt för fallandesjuka.</i></p> <p>Sjukvårdspersonal:</p> <p>Sköterska</p> <p>Översköterska</p> <p>Föreståndarinna</p> <p>Första föreståndarinna</p> <p style="text-align: center;"><i>Barnmorskeläroanstalterna.</i></p> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/>

¹ För befattning — — — samma tjänstebenämning.

F ö r s l a g

till

kungörelse om ändring i vissa delar av allmänna familjepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1009).

Härigenom förordnas, *dels* att 6 § 3 mom., 15 § 3 mom., 19 § och 21 § 1 mom. allmänna familjepensionsreglementet den 30 december 1941 ävensom rubriken till sistnämnda moment skola erhålla ändrad lydelse på sätt av det följande framgår, *dels ock* att i reglementet skall närmast efter 19 § införas en ny paragraf, betecknad 19 a §, av den lydelse, som nedan anges¹.

6 §.

3 mom. För nedan — — — landshövding 669 kronor,
för professor i arkitektur — — — särskilt familjepensionsavdrag.

15 §.

3 mom. För befattningar — — — lönegrader, nämligen:
för professor i arkitektur — — — konstfackskolan lönegraden A 23.

6 avd. Särskilda bestämmelser.

19 §.

Såsom tillägg till eller undantag från vad under 2—4 avd. stadgas skola i fråga om vissa tjänstemän gälla de särskilda bestämmelser, som här nedan under 19 a § samt 20—25 §§ meddelas.

19 a §.

A n d r a h u v u d t i t e l n.**Fångvårdsanstalterna.**

För befattningar såsom överläkare skola tillämpas de familjepensionsavdrag och familjepensionsunderlag, som enligt 6 § 2 mom. och 11 § 2 mom. gälla för nedan angivna lönegrader, nämligen:

för överläkare	}	tillhörande lönegrad A 27	A 28	
		»	»	A 28

¹ Senaste lydelse av 6 § 3 mom. och 15 § 3 mom., se 1945:477, samt av 19 §, se 1943:506.

21 §.

Femte huvudtiteln.**1 mom. Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården.**

För befattning såsom chef, tillika läkare, vid statlig skola tillhörande barna- och ungdomsvården skola tillämpas det familjepensionsavdrag och det familjepensionsunderlag, som enligt 6 § 2 mom. och 11 § 2 mom. gälla för lönegraden A 29.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1946.

*Ut drag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 26 april
1946.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, ERLANDER, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, ERICSSON, MOSSBERG.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie- och socialdepartementen samt t. f. chefen för kommunikations- och handelsdepartementen, statsrådet Danielson, anför chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss.

**1. Pensionsavdrag och pensionsunderlag för överläkarna
vid fångvårdsanstalterna.**

Överläkarna vid statens sinnessjukhus äro berättigade åtnjuta fri tjänstebostad. Med anledning härav gälla för dem de pensionsavdrag och de pensionsunderlag, som eljest gälla för befattningar i lönegraden närmast över den, vederbörande överläkare i lönehänseende tillhör (se 32 § 2 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet och 21 § 2 mom. allmänna familjepensionsreglementet).

I proposition den 29 mars 1946, nr 225, angående vissa anslag till fångvården m. m. har förslag framlagts om överförande från och med den 1 juli 1946 till ordinarie stat (lönegraderna A 28 och A 27) av de i samband med omorganisation av det rättspsykiatriska undersökningsväsendet från och med den 1 januari 1946 inrättade extra ordinarie överläkartjänsterna vid fångvårdsanstalterna. Dessa överläkare skola vara berättigade att åtnjuta fri tjänstebostad eller hyresersättning, om tjänstebostad icke kan anvisas.

Därest den föreslagna ordinarie sättningen genomföres, torde för dessa överläkare böra meddelas enahanda föreskrifter i fråga om pensionsavdrag och pensionsunderlag, som enligt det förut sagda redan gälla beträffande överläkarna vid statens sinnessjukhus. Föreskrifterna torde lämpligen böra intagas i nya paragrafer i de avdelningar av pensionsreglementena, som bära rubriken Särskilda bestämmelser. Förslag till bestämmelser i ämnet bör föreläggas riksdagen.

2. Vissa ändringar i pensionsreglementenas bestämmelser för tjänstemän vid statens skyddshem.

I anledning av förslag i propositionen nr 186/1946 om ändrad benämning för statens skyddshem böra vissa formella ändringar vidtagas i 32 § 1 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet och i 21 § 1 mom. allmänna familjepensionsreglementet samt i rubrikerna till dessa författningsrum. Ändringarna böra genomföras från och med den 1 juli 1946.

3. Pensionsrätten för vissa tjänstemän vid konjunkturinstitutet.

I personalförteckningen för konjunkturinstitutet finnas för närvarande upptagna tre tjänstemän å ordinarie stat, nämligen en professor och ledare för institutets undersökningar samt två sakkunniga. Samtliga dessa åtnjuta lön enligt särskilda bestämmelser, vilka återfinnas i 61 § civila avlöningsreglementet. Befattningarna tillsätts medelst förordnande för begränsad anställningstid. Tjänste- och familjepensionsrätt tillkommer innehavarna av dessa befattningar respektive deras efterlevande enligt 4 avd. 2 kap. allmänna tjänstepensionsreglementet respektive 3 avd. 2 kap. allmänna familjepensionsreglementet. I 25 § 4 mom. av det förra reglementet och 15 § 3 mom. av det senare givas speciella bestämmelser om tjänste- respektive familjepensionsunderlagen för de ifrågakvarande befattningarna. Motsvarande bestämmelser i fråga om pensionsavdragen återfinnas i 7 § 3 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet och 6 § 3 mom. allmänna familjepensionsreglementet.

De två sakkunnigbefattningarna äro för närvarande vakanta.

I proposition den 1 mars 1946, nr 199, angående anslag till konjunkturinstitutet för budgetåret 1946/47 har Kungl. Maj:t bland annat föreslagit ombildning av de omförmälda tre befattningarna till befattningar å löneplan C i civila avlöningsreglementet, nämligen till en befattning såsom professor och chef i lönegrad C 8 samt till två sakkunnigbefattningar i lönegrad C 4. Enligt förslaget skall den förstnämnda befattningen vara förenad med pensionsrätt. Sakkunnigbefattningarna åter skola tillsättas med förordnande tills vidare och således ej längre vara förenade med pensionsrätt. Därutöver har emellertid i propositionen föreslagits, att chefsbefattningen i lönegrad C 8 tills vidare icke skall tillsättas. I stället skall för den nuvarande chefen för institutet, professorn Erik Lundberg, vid Stockholms högskola inrättas en statlig personlig professur, som Lundberg skall inneha i förening med ett förordnande att uppehålla befattningen som chef för konjunkturinstitutet samt äga behålla, även om förordnandet vid institutet skulle upphöra. Förslaget innebär även, att Lundberg skall erhålla statlig pensionsrätt enligt de för professor vid statsuniversitet gällande bestämmelserna.

Vid bifall till dessa förslag böra bestämmelserna angående pensionsunderlag och pensionsavdrag för de nuvarande ordinarie befattningarna vid konjunkturinstitutet utgå. Vidare torde Kungl. Maj:t böra utverka bemyndigande av riksdagen att vidtaga erforderliga åtgärder för åstadkommande av den föreslagna pensionsrätten åt Lundberg.

4. Beräkning av väntetid i pensionshänseende för vissa vägarbetare.

I proposition den 14 maj 1943, nr 286, med förslag till vissa ändringar i, bland annat, allmänna tjänste- och familjepensionsreglementena upptogs till behandling även vissa pensionsfrågor som sammanhänge med förstatligandet av den allmänna väghållningen på landet. Bland dessa frågor var även den, huruvida för de arbetare, som övergingo till pensionsberättigande statsanställning, borde meddelas särskilda bestämmelser om s. k. väntetid. Med väntetid avses sådan föregående anställningstid i statens tjänst av antingen 21 månader i följd eller minst 7 månader under vart och ett av tre på varandra följande kalenderår eller ock tillhoppa 30 månader under högst fem på varandra följande kalenderår, som enligt 1 § 1942 års tjänstepensionsreglemente för arbetare utgör förutsättning för reglementets tillämpning å arbetare. I fråga om de särskilda bestämmelser, som erfordrades för nu ifrågavarande arbetare anfördes i propositionen bland annat följande.

I en av statskontoret upprättad promemoria hade framhållits, att något särskilt medgivande att såsom väntetid räkna föregående anställning hos det vägdistrikt, varifrån övergång skett, ej erfordrades enligt 1942 års tjänstepensionsreglemente för arbetare, såvitt anginge anställningshavare, vilken i samband med vägförstatligandet överginge till statsanställning. Om däremot övergången skedde först sedan någon tid förflutit efter förstatligandet, syntes gällande bestämmelser icke medgiva dylik tillgodoräkning. Då det syntes rimligt att även i sådant fall den föregående anställningen skulle få räknas såsom väntetid, borde medgivande härtill utverkas av riksdagen. Medgivandet syntes dock böra omfatta endast sådana fall, där övergången skett inom tre år efter vägförstatligandet. I övrigt borde med anställningstid hos det vägdistrikt, hos vilket arbetaren senast varit anställd, likställas anställning hos annat vägdistrikt men ej hos väghållningsdistrikt.

Med bifall till Kungl. Maj:ts proposition bemyndigade riksdagen (skrivelse nr 466) Kungl. Maj:t att, bland annat, i huvudsaklig överensstämmelse med vad i propositionen förordats meddela föreskrifter om pensionsförhållandena för vissa anställningshavare, som med anledning av förstatligandet av den allmänna väghållningen på landet överginge i statens tjänst. Bestämmelser i ämnet meddelades därefter av Kungl. Maj:t i kungörelsen den 24 september 1943, nr 710, med vissa pensionsbestämmelser för statliga anställningshavare m. fl., som innehaft anställning hos vägdistrikt. I fråga om beräkning av väntetid för tillämpningen av 1942 års tjänstepensionsreglemente för arbetare stadgades därvid [3 § 1 punkten a)], att anställning hos vägdistrikt skulle likställas med anställning i statens tjänst, såvitt gällde den, som senast den 1 januari 1947 vunne sådan anställning, som avsåges i reglementet.

I en den 26 oktober 1945 dagtecknad skrift har *svenska väg- och vattenbyggnadsarbetareförbundet* hemställt, att den förenämnda förmånen i fråga om beräkning av väntetid måtte få gälla envar, som vinner avsedd anställning

senast den 1 januari 1949. Som skäl för denna hemställan har angivits, att på grund av de extraordinära förhållanden, som rått under de närmast förflutna åren och delvis ännu råda i fråga om vägtrafiken, många av de i anslutning till förstatligandet av väghållningen permitterade arbetarna icke kunde beräknas erhålla anställning vid vägunderhållsarbete före den 1 januari 1947.

Över framställningen ha infordrade utlåtanden avgivits av *väg- och vattenbyggnadsstyrelsen*, *statens pensionsanstalt* och *statskontoret*. Ingen av remissmyndigheterna har framställt någon erinran mot framställningen. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har till stöd för sin tillstyrkan anfört, bland annat, att man numera kunde motse en återgång inom relativt kort tid till förkrigstidens trafikomfattning. Enligt bensinskattesakkunnigas nyligen avgivna utredning kunde sålunda förväntas, att lastbilstrafiken kommit upp till förkrignivån omkring den 1 juli 1947 och personbilstrafiken under första halvåret 1948. Då vägunderhållsarbetena måste avvägas med hänsyn till trafikens omfattning, kunde man vänta, att desamma nått förkrigsårens omfattning under år 1948. Vid denna tid borde alltså en stabilisering av anställningsförhållandena vid vägunderhållet ha kunnat inträda.

I likhet med myndigheterna anser jag skäl föreligga för utsträckning av den ifrågavarande förmånen jämväl till de arbetare, som först under år 1947 eller 1948 komma att vinna pensionsberättigande anställning vid vägunderhållsarbete. Jag tillstyrker därför, att Kungl. Maj:t utverkar riksdagens bemyndigande att meddela föreskrift av angivna innebörd.

5. Bilagorna till allmänna tjänstepensionsreglementet.

I den såsom bilaga A vid allmänna tjänstepensionsreglementet fogade *pensionsåldersförteckningen* böra vissa ändringar vidtagas, avseende den del av förteckningen, som bär rubriken »B. Befattningshavare vid vissa verk».

Andra huvudtiteln. Enligt förslag i propositionen nr 225/1946 skola vid fångvårdsanstalterna klassbeteckningarna borttagas för bland andra yrkesmästare och uppsyningsman, varjämte benämningen lärare i yrkesämne skall ändras till yrkesmästare. Även vid statens uppfostringsanstalt å Bona har föreslagits slopande av klassbeteckningen för yrkesmästare. Härav påkallas ändringar i pensionsåldersförteckningen. Den nuvarande pensionsåldern för ifrågavarande befattningar, 63 år, torde böra bibehållas.

Femte huvudtiteln. Under rubrikerna Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes samt Statens alkoholistanstalt å Venngarn böra vidtagas ändringar i anledning av förslag framställda i propositionen nr 234/1946. Under den förstnämnda rubriken bör benämningen yrkesmästare av 2:a klass utbytas mot benämningen yrkesmästare. Under båda rubrikerna bör upptagas befattning såsom maskinist. Vid Svartsjöanstalten finnes för närvarande ingen motsvarande befattning. Vid Venngarnsanstalten däremot finnes för närvarande en befattning såsom värmeled-

ningssskötare, tillika reparatör, av 1:a klass, för vilken gäller 63 års pensionsålder. Denna befattning föreslås omändrad till en maskinistbefattning. För båda maskinistbefattningarna bör gälla 63 års pensionsålder. Samma pensionsålder torde böra fastställas för en vid Venngårnsanstalten redan befintlig uppsyningsmannabefattning och för en vid samma anstalt föreslagen ny ordinarie befattning såsom trädgårdsmästare.

I anledning av förslag i propositionen nr 186/1946 bör rubriken Statens skyddshem utbytas mot rubriken Skolor tillhörande barna- och ungdomsvården. Under denna rubrik böra, i anledning av förslag i propositionen nr 187/1946, benämningen avdelningsföreståndarinna utbytas mot benämningen avdelningsföreståndare samt pensionsåldersbestämmelsen för befattningen folkskollärlarinna utgå, enär denna kvinnliga benämning numera borttagits och befattningshavarna innefattas under benämningen folkskollärare.

Tionde huvudtiteln. Efter förslag av Kungl. Maj:t i 1945 års statsverksproposition (tionde huvudtiteln, s. 110 och 115) beslöt samma års riksdag ändringar i tjänstebenämningarna för viss fyrpersonal av innebörd att tjänstebenämningarna icke längre skulle innefatta angivande av befattningshavarnas tjänsteställe. Ändringarna framgå av följande tablå.

Före den 1 juli 1945		Efter den 1 juli 1945	
Tjänstebenämning	Lönegrad	Tjänstebenämning	Lönegrad
Fyrmästare å 3:e klass fyr	A 8	Fyrmästare	A 8
» » 3:e » fyrskepp	A 8		
» » 2:a » fyr	A 10	Fyrmästare	A 10
» » 2:a » fyrskepp	A 10		
» » 1:a » fyr	A 12	Fyrmästare	A 12
» » 1:a » fyrskepp	A 12		
» » gasstation	A 12		

För fyrmästare å 2:a eller 1:a klass fyr gällde enligt ett stadgande i pensionsåldersförteckningen 63 års pensionsålder. Övriga fyrmästarebefattningar följde i detta hänseende huvudregeln. För dem var pensionsåldern alltså 60 år.

I samband med ändringen av tjänstebenämningarna vidtogs i pensionsåldersförteckningen den ändringen, att 63 års pensionsålder angavs gälla för »fyrmästare». Detta innebar emellertid en höjning av pensionsåldern för alla andra fyrmästare än de, som enligt tidigare gällande tjänstebenämningar voro fyrmästare å 2:a eller 1:a klass fyr. Då denna höjning icke var åsyftad och icke heller synes vara motiverad, torde sådan ändring av pensionsåldersförteckningen nu böra verkställas, att 63 års pensionsålder kommer att gälla endast för sådana fyrmästare i lönegrad A 10 och lönegrad A 12, som tjänstgöra å fyr.

Vid patent- och registreringsverket har från och med den 1 juli 1945 inrättats en ny befattning såsom föreståndare för reproduktionsverksamheten. Befattningen är placerad i lönegrad A 6. Med hänsyn till de arbetsuppgifter,

som åvila innehavaren av denna befattning (se 1945 års statsverksproposition, tionde huvudtiteln, s. 167), bör för befattningen gälla 63 års pensionsålder.

Statens affärsdrivande verk. Bland de ordinarie befattningarna vid *postverket* finnas för närvarande även följande tjänster, nämligen transportmästare i lönegrad A 12, förste expeditionsförman i samma lönegrad och transportförman i lönegrad A 11. För dessa befattningar, som äro upptagna under rubriken B i den vid allmänna tjänstepensionsreglementet fogade bilagan A, gäller en pensionsålder av 63 år.

I proposition den 5 april 1946, nr 239, angående förändring i avseende å löneställning och antal beträffande vissa ordinarie befattningar vid kommunikationsverken m. m. har — med bifall till vad generalpoststyrelsen därom hemställt — föreslagits bland annat uppflyttning av vissa förste expeditionsförmansbefattningar till lönegrad A 15 med oförändrad benämning, uppflyttning av vissa transportmästarbefattningar till förste transportmästarbefattningar i lönegrad A 15 samt uppflyttning av vissa transportförmansbefattningar till förste transportförmansbefattningar i lönegrad A 12.

I den till grund för propositionsförslaget liggande hemställan har generalpoststyrelsen uttalat, att 63 års pensionsålder lämpligen syntes böra fastställas även för de nyinrättade befattningarna, samt hemställt om därav påkallad ändring av bilagan till pensionsreglementet.

Med hänsyn till vad av generalpoststyrelsen i ärendet anförts angående de arbetsuppgifter, som komma att åvila innehavarna av de nya befattningarna i lönegrad A 15, synes emellertid anledning saknas att för dessa befattningar fastställa lägre pensionsålder än den för denna lönegrad generellt gällande, d. v. s. 65 år. Däremot synas skäl tala för att för de nyinrättade befattningarna såsom förste transportförman i lönegrad A 12 fastställas 63 års pensionsålder.

I propositionen nr 206 till 1945 års riksdag föreslog Kungl. Maj:t, bland annat, att i tjänsteförteckningen för *statens järnvägar* skulle från och med den 1 juli 1945 upptagas förste banmästarbefattningar jämväl i lönegrad A 14. Sådana befattningar funnos redan förut i lönegrad A 12. Riksdagen biföll Kungl. Maj:ts förslag (riksdagens skrivelse nr 355). Genom kungörelse den 29 juni 1945 (nr 609) om vissa ändringar i den vid civila avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckningen har med stöd därav i tjänsteförteckningen införts befattningen förste banmästare i lönegrad A 14 vid statens järnvägar.

För förste banmästare i lönegrad A 12 gäller en pensionsålder av 60 år. För förste banmästare i lönegrad A 14 skall enligt huvudregeln i 9 § 2 mom. allmänna tjänstepensionsreglementet gälla en pensionsålder av 65 år. I skrivelse den 29 november 1945 har emellertid *järnvägsstyrelsen* hemställt, att för innehavare av förste banmästarbefattning i lönegrad A 14 måtte fastställas en pensionsålder av 63 år. Som skäl härför har järnvägsstyrelsen anført, att denna pensionsålder gällde för motsvarande eller jämförbara befattningar. *Statskontoret* har förklarar sig icke ha något att erinra mot framställningen.

Den föreslagna pensionsåldern synes vara lämpligt avvägd såväl med hänsyn till det arbete, som skall åligga innehavare av ifrågavarande befattning, som ock med hänsyn till pensionsåldern för andra jämförliga befattningar. Bestämmelse om 63 års pensionsålder för förste banmästare i lönegrad A 14 torde därför böra införas i pensionsåldersförteckningen.

I den såsom bilaga B vid allmänna tjänstepensionsreglementet fogade *tjänståldersförteckningen* böra ändringar göras i anledning av de ändrade tjänstebenenämningar för förestånderskor av 1:a och 2:a klass vid statens sinnessjukhus och vid statens anstalt för fallandesjuka, som införts genom beslut vid 1945 års riksdag (prop. nr 241; riksd. skr. nr 424). Dessutom bör i anledning av förslag i propositionen nr 186/1946 rubriken Statens skyddshem utbytas mot rubriken Skolor tillhörande barna- och ungdomsvården.

Hemställan.

Inom finansdepartementet ha utarbetats förslag till kungörelser om ändring i vissa delar av allmänna tjänstepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1008) och om ändring i vissa delar av allmänna familjepensionsreglementet den 30 december 1941 (nr 1009). Förslagen innefatta de ändringar i pensionsreglementena, som i det föregående förordats.

Under åberopande av vad sålunda i det föregående i skilda hänseenden anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna förenämnda förslag till kungörelser;

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med vad i det föregående förordats

a) vidtaga erforderliga åtgärder för åstadkommande av den i propositionen nr 199/1946 föreslagna pensionsrätten för professorn Erik Lundberg samt

b) meddela föreskrift i fråga om beräkning av väntetid i pensionshänseende för vissa vägarbetare.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Sven Bucht.